

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 30—
za pol leta « 15—
za četr let « 7.50
za 1 mesec « 2.50

Posamezna številka 1 K.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), prtiličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 43

Ptuj, 24. oktobra 1920

II. letnik

Velevažna naloga, katero izvršuje Ciril-
Metodova družba, je vsakemu znana. Sedaj
ko je čita naše Primorje in Korotan pod tuj-
čevim jarmom, je naša dolžnost, da s podvo-
jen mero podpremo našo družbo v izvrše-
vanju njene naloge.

Da tudi mi doprinesemo majhno žrtvo
domovini na oltar, priredijo tukajšnja moška
in ženska podružnica

dne 7. novembra 1920 ob 14. uri na florjansk. trgu JAVNO TOMBOLO.

Vsi rodoljubi se tem potom naprošajo,
da po svojih močeh prispevajo z darovi in z
denarjem, da bode čim sijajnejši uspeh iste.

Nobeden se naj ne odtegne te dolžnosti,
ker naša brezbržnost se bode maščevale nad
našimi potomci. Ne stojmo križanih rok, ozir.
naše podružnice, da se nam ne bode očitala,
da smo kot reka Krka, ki se ne vé, ali teče
ali stoji.

Na delo, ker brez žrtve ni zmage.

Darove sprejema gosp. upravitelj Toplak
na magistratu in gosp. Berlič v Narodnem
domu. Odbor.

Robske (suženjske) duše.

Pod tem naslovom piše Beograjska poli-
tika: Godinama smo slušali o neobično (ne-

Pripovedka o fantu, ki je z mačkami oral.

(Nadaljevanje.)

Čez nekaj časa je bilo pa tam blizu
kraljestvo dano na stavo, da kdor bi z dru-
zega nadstropja ujel jezdec na konju prstan,
ki se mu bo spustil skozi okno, tisti bi dobil
kraljestvo in kraljičino. Ko starejša dva bra-
ta zvesta, začela sta tudi očeta prositi, naj
bi vsakemu kupil konja.

„Bova tudi midva poskusila srečo“. Res
je oče kupil vsakemu konja, mlajši pa je na
peči z mačkami oral in se jima je smejal in
rekel: „Kaka sta vidva neumna, če sta ravno
v šolo hodila, ko gresta tja na stavo!“

Ko onadva odideta, pobere on svoje
mačke, vzame mesengasto uzdo, gre tja na
tisti travnik, jo potrese, in glej, takoj pride
tisti mesengasti konj in prinese za mladega
kneza obleko ali opravo. Fant sleče navadno
obleko in obleče prinčevsko, katero mu je prin-
esl mesengasti konj. Obleka je bila vsa z me-
sengom vezana. Fant sede na konja in jezdi
proti grajščini. Ko ga zagledajo, pozdrav-
ljajo ga kar od daleč, in vsi so hoteli, da
bi bil najprej poskusil stavo. Pa je rekel:
„Le drugi naj naprej stavo poskusijo, ki so že
delj časa tukaj; jaz sem pa nazadnje prišel,
bom pa tudi najzadnji igral.“ Kraljičina ga

navadno) razvijenosti Slovenaca o njih-
voj uporni borbi protiva Nemaca i o sjajnim
postignutim rezultatima. Godinama (skoz leta)
smo mi sve to ponavljali stranome (tujemu-
inostranskemu) svetu u nebrojem članaka i
knjiga, diplomatskih nota i memocara. Ponav-
ljali smo, jer smo verovali, jer smo črvsto
verovali, da su inteligentni sinovi slovenački
u istini uspeli probuditi duboko zaspalog
Slovenca, razbiti mu mrtvi san, razviti mu
nacionalnu svest, otvoriti mu volju za svojom
državom. Prevarili smo se, jer smo bili pre-
vareni, varali smo druge, jer su nas varali
I jedina izvina (opravičba) koju imamo pred
našim stranim (inostranskim) prijateljima
jeste, da smo ih varali nesvestno, dok su nas
varali svesno, podpuno svesno (zavedno.)

Prostodušni, kao što smo, mi smo našim
merilima merili i Slovence i zato smo tako i
prevareni. Robovali smo vekovima (skoz sto-
letja) Turcima i nikad se s tim ropstvom
nismo mogli izmiriti. Robovali su i Slovenci
vekovima Nemcima, i mi smo naivno verovali,
da se i oni s tim ropstvom nisu mogli izmiriti.

Prevarili smo se.

Prevarili smo se, jer smo verovali, da se
rob nikada ne može izmiriti sa položajem
roba, a slovenački korutanski rob bio se izmirio.

Dok su nama Turci mogli ubiti samo
telo, ne i dušu, dotle su se oni predali Nemcu
i telom i dušom. I kad je došlo vreme gla-
sanju, te su ropske duše ropski i glasale:
za robstvo protivu slobode, za tudju (tujo)
državu protivu svoje. To su rezultati slove-
načke narodne borbe protivu nemštine.

Jer dok je naša borba bila prvenstveno
(v prvi vrsti) upravljena (dirigirana) jednom
višem cilju — narodnom ujedinjenju, i dok
su se za taj cilj žrtvovali dragovoljno i s
pesmom na ustima stogodišnje generacije

je tudi od daleč videla in si je mislila: „Ko
bi ta dobil stavo, potem bi bila srečna.“ Vsi
so stavo poskusili, pa nobeden ni ujel prsta-
na. Prišla je vrsta na mladeniča, ki je imel
mesengastega konja; zaleti se okoli grajščine
in ko pride pod tisto okno, iz katerega so
vrgli prstan, kar seže v roko, pa je imel pr-
stan na prstu.

Radi bi bili govorili z njim, pa je kar
zletel in izginil in šel tja na tisti travnik;
ročno sleče mesengasto obleko in obleče na-
vadno, pobere svoje mačke in gre ročno do-
mov na peč z mačkami oral. Ko brata pri-
deta domov, vpraša ju precej, kateri je stavo
dobil. Rekla sta: „Neki tak mladenič je prišel,
ves je bil v mesengastem oblačilu, on je
dobil prstan.“ Nobeden ni vedel, kdo je bil.
On pa reče: „Saj sem vama prej pravil, da
sta neumna, če gresta. Jaz doma z mačka-
mi na peči orjem, pa mi je zmerom dobro.“

Ko ni vedel kralj, kdo je dobil kraljest-
vo in kraljičino, razglasil je še jedenkrat,
da kdor bo pri grajščini z najvišjega okna
zlati jabolko dobil na konji jezdec, njegovo
bo kraljestvo in kraljičina. Ko to dva brata
zvesta, spet očeta prosita, naj bi smela iti
srečo poskusit; morebiti da dobi kateri zlati
jabolko. Oni pa, ki je na peči z mačkami
oral, smejal se je in rekel: „Kako sta ne-
umna; saj ne bosta ničesa dobila! Jaz pa
bom doma z mačkami oral, pa mi bo zme-

naše, dotle su inteligentni sinovi slovenačk
svodili (speljali) narodnu borbu ne na borbu
za jedan višji cilj, nego izključivo i jedino
na borbu za ugodnijim materijalnim životom.
I dok je naš seljak za svoj uzvišeni cilj
davao uvek i poslednju kap krvi svoje, i posled-
njeg sina, i poslednjeg vočića (voleka) u
zaprezi (zapregi), i poslednju (zadnju) zapregu,
dotle je slovenački seljak od tog vočića i od
te zaprege načinio svoj ideal. I zato, kada je
srpski seljak pozvan na Kosovo, on je listom
pošao, (a kada je slovenački seljak pozvan na
Gospovetsko polje, on je listom (z listom)
izdao, i ako se u tu borbu samo išlo glasač-
kim lističima (s glasovnicima) a ne puškom,
ni nožem.

Tako je on otkrio svoju užasno (strašno)
nacionalnu golotinju (nagoto) i svoje očajno
(obupno) odsustvo (nenavzočnost) svakih
viših ideala. To su bili neminovni (nemiljivi)
rezultati borbe onih slovenačkih generacija,
kojima (katerim) je ideal, bio i ostao jedino
u truhlu, u punom truhlu.

Ta borba nije i ne sme biti ideal današ-
njih generacija slovenačkih. Na njima, na nama
svima leži sveta dužnost, oslobodavati celo-
kupno slovenačko pleme i to ne samo iz
ekonomskog ropstva nego i iz duševnog
ropstva, jer ovo je glavnije, jer ovo (to) je
opasnije (nevarnejše).

I u tom cilju imaju se probiti dva naj-
jača fronta najjača jer su oba u mentalitetu
(duševnosti, v mišljenju) slovenačkog seljaka:
a) popovski front prema Rimu, b) nemčurijski
prema Beču.

I neka se ni Rim ni Beč ne varuje:
Pitanje naše Koruške ostaje za nas otvoreno,
jer to glasačko roblje (sužnji) ipak su naša
braća, krv naše krvi. To roblje je danas
pljunilo na naš obraz i nama udara rumen

rom dobro.“ Ko ona dva odideta, pobere
mladenič svoje mačke v torbo, vzame srebrno
uzdo in gre na tisti travnik, potrese uzdo pa
pride tisti srebrni konj in prinese za princa
obleko. Bila je vsa s srebrom vezana. On za-
jaše konja in zdirja proti grajščini. Od daleč
ga že pozdravljajo. Vsi so hoteli, da bi on
prvi poskusil srečo, pa je rekel: „Le drugi
naj prej poskusijo, ki so dalj časa že tukaj,
potlej bom pa jaz.“ Vsi so poskusili, nobeden
ni dobil jabolke. Sedaj poskusi ta, pa jo je
prvočrat dobil. Na to ročno odide, da niso
vedeli kam, na tisti travnik, sleče prinčevsko
obleko in obleče navadno, pobere v torbo
svoje mačke in ročno gre domov na peč z
mačkami oral. — Onadva prideta domov,
bila sta prav žalostna; ta jima pa reče:
„Saj sem vama prej povedal, da sta neumna,
ko tje hodita. Jaz doma na peči z mačkami
orjem, pa mi je zmerom dobro.“

Kralj spet ni vedel, kdo je dobil kraljestvo,
kdo je dobil prstan in jabolko, zopet je dal
razglasiti, da kdor bi imel takega konja, da
bi na vrh grajščine šel po stopnicah, tam pri-
dobil lep venec in potem skočil jezde na tla,
on bo dobil kraljestvo in kraljičino. Spet to
izvesta brata in prosita očeta, naj bi jima
kupil prav živa konja. Res jima je oče kupil,
mlajši se jima pa smeje: „Kako sta neumna;
jaz pa doma na peči z mačkami orjem, mi
je pa zmerom dobro.“ Potem sta onadva odšla,